

§ 12 godkendelse

**Lynggård
Over Lyngen 4
4720 Præstø**

Matr. nr. 9a mfl. Stavreby By

Stamoplysninger

Godkendelsesdato	27. oktober 2014
Husdyrbrugets navn	Lynggård Svineproduktion ApS
Ejendommens navn	Lynggård
Husdyrbrugets adresse	Over Lyngen 4, 4720 Præstø
Husdyrbrugets telefonnumre	Fast: 55 99 95 41 Mobil: 22 22 23 46
Husdyrbrugets kontaktperson	Peder Andersen
Matr. nr.	9a mfl.
Ejerlav	Stavreby By
CVR-nr. / P-nr.	14200576
CHR	94577
Ejendomsnr.	3900014066
Husdyrbrugets konsulent	Sheila Neldeborg, Patriotisk Selskab, Ørbækvej 276, 5220 Odense SØ
Tilsynsmyndighed	Vordingborg Kommune

Resume

Der er på nuværende tidspunkt tilladt et dyrehold på Lynggård på 1.770 årssøer og 41.420 smågrise til 25 kg, svarende til 557,2 DE. Der ansøges om et dyrehold bestående af 26.300 smågrise (7,2-33 kg), 8.700 smågrise (5,5-7,2 kg), 1400 årssøer samt 165 ekstra færende søer på ejendommen, svarende til 476,65 DE¹. Det ansøgte medfører derfor en reduktion af det samlede dyrehold på 81 DE i forhold til nudrift.

Der er opsat en klimacontainer af dyrevelfærdsmæssige årsager til grisene fra 5,5-7,2 kg, samtidig laves den eksisterende container, samt eksisterende stipladser ligeledes om, af hensyn til dyrevelfærd. Derudover vil en del af stald L omlægges fra klimastald til farestier. Farestierne vil blive etableret med delvist fast gulv med lav ammoniak fordampning. Den eksisterende klimacontainer stald M, som på nuværende tidspunkt er en toetages stald, vil for at kunne etablere delvist fast gulv blive lavet om til en enetages stald, med dobbelt så stort areal. Disse ændringer er eneste bygningsmæssige ændringer. Det er udelukkende de smågrise, som er små ved fravæning, der skal igennem de to klimacontainere. Alle klimastalde til smågrise vil blive etableret med delvist fastgulv eller drænet gulv.

Til opfyldelse af BAT-niveauet for ammoniakemission er der anvendt Active N tilsætning til gødningen. Dette tiltag reducerer ammoniakfordampningen med ca. 81 kg NH₃-N/år.

Den ansøgte produktion medfører en reduktion i ammoniakemissionen fra anlægget fra 9.445 kg ammoniak til 6.319 kg ammoniak/år; altså en samlet reduktion på ca. 3.126 kg. Der vil således, som følge af ændringerne på ejendommen, ske en reduktion af belastning af næved liggende naturområder. Ændringen af dyreholdet på ejendommen vil således ikke påvirke naturområder negativt, herunder Natura 2000-områder og bilag IV arter.

For at overholde lugtgeneafstandene er der i stald S udfaset et antal stipladser, svarende til 625 stk.

Det vurderes, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet, når godkendelsens vilkår efterleves og den beskrevne BAT-teknologi indføres.

---

¹ Bek. Nr. 915 af 27.06.2013 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. DE beregnet jf. bilag 1.

1. Indholdsfortegnelse

Resume	3
1. Indholdsfortegnelse	4
2. Generelle forhold	5
3. Husdyrbrugets beliggenhed & planmæssige forhold	8
3.1 Generelle afstandskrav	8
3.2 Landskabsbeskrivelse	9
3.3 Planforhold	10
4. Husdyrholdet og produktionsforhold	11
4.1 Husdyrholdet	11
4.2 Staldanlæg og ventilation	13
4.3 Foder	15
4.4 Rengøring	15
4.5 Energi og vandforbrug	15
4.6 Spildevand herunder regnvand	16
4.7 Affald	17
4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld	19
5. Gødningsproduktion og håndtering heraf	19
5.1 Flydende husdyrgødning	19
6. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg	20
6.1 Ammoniak og natur	20
6.2 Lugt	24
6.3 Transport	25
6.4 Støj fra anlægget	26
6.5 Skadedyr	28
6.6 Støv	28
6.7 Lys	29
6.8 Olie og diesel	29
7. Forurening fra arealerne	29
8. Management og Bedste Tilgængelige Teknik (BAT)	30
8.1 Management	30
8.2 Staldsystem	30
8.3 Generel drift	33
8.4 Staldindretning og afkast	33
8.5 Forbrug af vand og energi	33
8.6 Foder	34
8.7 Samlet BAT vurdering (på bedriftsniveau)	34
9. Egenkontrol	35
Bilag 1. Oversigtskort	36
Bilag 2. Oversigtskort med støjkluder mv.	38
Bilag 3. Kort over § 7 områder og Natura 2000 områder	39
Bilag 4. Transportrute	40

2. Generelle forhold

I dette kapitel beskrives en række juridiske forhold ved godkendelsen, såsom husdyrholdets størrelse, gyldighed og retsbeskyttelse.

Offentlighed

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Vordingborg Kommunes hjemmeside og i Sydsjællands tidende. Offentliggørelsen af modtagelse af ansøgningen skete den 11. november 2013.

Offentlighedsfasen.

Udkast til miljøgodkendelse har været 6 uger i offentlig høring hos ansøger og dennes konsulent, naboer, samt lokalrådet. Jungshoved Miljøgruppe har bedt om udkast. Offentlighedsfasen er fra 12. september 2014 til 24. oktober 2014.

Der er indkommet kommentar om, at der var opgivet forkert CVR nummer i udkastet til godkendelsen – det er tilrettet i godkendelsen.

Meddelelse om godkendelse

På grundlag af de foreliggende oplysninger meddeler Vordingborg Kommune godkendelse til ændringen af svinebedriften på de vilkår som fremgår af denne godkendelse. Det er endvidere Vordingborg Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget med de stillede vilkår i nærværende miljøgodkendelse, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Ansøger har oplyst, at baggrunden for at søge om en ny miljøgodkendelse er, at der på ejendommen er brug for endnu en klimacontainer (bygning Æ) til helt små pattegrise. Klimacontaineren er allerede opført og nærværende miljøgodkendelse træder derfor i kraft ved meddelelse. I forbindelse med nærværende miljøgodkendelse vil alle klimastade blive indrettet med delvist fast- eller drænet gulv eller en kombination heraf. Renoveringen af klimastaldene skal betragtes som et trin 2 i denne godkendelse.

Bedriften skal ud over denne miljøgodkendelse også leve op til de enhver tid gældende love og bekendtgørelser for landbrug. Dette gælder også selvom reglerne kan være skærpede i forhold til miljøgodkendelsen.

Meddelelsespligt – anlæg, arealer og ejerforhold

Såfremt der foretages ændringer på bedriften, skal kommunen orienteres, og foretage vurdering om eventuelle ændringer, skal udløse krav om et tillæg til miljøgodkendelsen. Udskiftning modtagere af husdyrgødningen skal anmeldes til kommunen.

Gyldighed, retsbeskyttelse og revurdering

Denne miljøgodkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er 27.10.2022. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i husdyrloven.

Miljøgodkendelser af husdyrbrug skal regelmæssigt og mindst hvert 10 år, tages op til revurdering jf. 17 i husdyrbekendtgørelsen¹. Den første revurdering skal dog foretages efter 8 år.

Det skal bemærkes, at Vordingborg Kommune altid kan ændre vilkårene for bedriftens egenkontrol.

Godkendelsen bortfalder, hvis ikke renoveringen er påbegyndt inden 2 år fra meddelelsetidspunktet. Husdyrbruget skal være oppe på fuld årsproduktion inden 4 år fra godkendelsesdatoen.

Hvis den meddelte godkendelse ikke har været udnyttet helt eller delvist i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet. Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Sagens akter

Ansøgning om miljøgodkendelse skema 66358 version 4, husdyrgodkendelse.dk

Andet supplerende materiale

Kopi af afgørelsen er sendt til

Ejer

Over Lyngen Svineproduktion Aps, Over Lyngen 4, 4720 Præstø, lynggaard@lynggaard.dk

Konsulenter

Patriotisk Selskab, v/ Sheila Neldeborg, Ørbækvej 276, 5220 Odens SØ, shn@patriotisk.dk

Naboer

Anne Lise Iversen, Skovvangsvej 2, 4720 Præstø

Keld Højer Larsen, Bøged Strandvej 5, 4720 Præstø

(Bøged Strandvej 7) Boet: Poul-Kristian Henning Jensen v/ Nikolaj Borries, Classensgade 25a, 3tv, 2100 København Ø

Ole Petersen, Over Lyngen 2, 4720 Præstø

Anne Christensen, Over Lyngen 3, 4720 Præstø

Charles E. Rasmussen, Over Lyngen 9, 4720 Præstø

Mislehøjvej 14, 4720 Præstø: Dorte Møller Madsen, Søtoftsvej 35, 4720 Præstø

Jens Møller Madsen, Bygvænget 17, 4720 Præstø

Kirsten IngerLise Madsen, Øster Søgade 68, 2100 København Ø

Lene Møller Madsen, Teglstrupvej 5, 4720 Præstø

Lone Møller Hartmann, Mosestien 51, 4720 Præstø

Jens Lindhardt Christensen, Mislehøjvej 12, 4720 Præstø

Ulla og Søren Berg, Mislehøjvej 10, 4720 Præstø

Lokale grupper som har vist interesse

Jungshoved Lokalråd v/ Gerda Silkeholm, gerda.marensminde@gmail.com

Jungshoved Miljøgruppe v/ Jørgen og Ilse Hein, Bønsvigvej 33, 4720 Præstø,

ilseheinhot@hotmail.com

Interessenter, der er klageberettiget ved lov

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. K. dnvordingborg-sager@dn.dk

Miljøstyrelsen, Strandgade 29, 1401 København K. mst@mst.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, post@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk

Friluftsrådet, v. Terkel Jakobsen, Nellikevej 4, 4930 Maribo, jakobsen.terkel@gmail.com

DOF storstrøm v/Michael Thelander, vordingborg@dof.dk

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i husdyrloven. Ansøgningen vil tillige blive vurderet i forhold til habitatdirektivet²

Klagevejledning og offentliggørelse

Afgørelsen om miljøgodkendelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsens annoncering. Det vil sige inden den 28. november 2014.

Miljøklagenævnet kan bestemme, at en klage har opsættende virkning.

En eventuel klage skal være skriftlig. Klagen fremsendes til Vordingborg Kommune, som videresender den til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med sagens øvrige bilag.

Klageberettiget er ansøger, diverse organisationer og enhver som har væsentlig individuel interesse i sagen. Klageberettigede er orienteret ved offentliggørelse på Vordingborg Kommunes hjemmeside den 31. oktober 2014.

Såfremt afgørelsen påklages vil dette blive meddelt ansøger.

Afgørelsen kan indbringes for domstolene jf. husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder fra annoncering af afgørelsen.

Med venlig hilsen

Line Brandt Dissing

---

² Bekendtgørelse nr. 408 af 01.05.07 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder.

Vilkår for generelle forhold

- 2.1 Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningskema 66358, version 4 og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 2.2 Godkendelsen skal være udnyttet senest to år efter meddelelse, dvs. at renovering af klimastalde skal være påbegyndt. Den fulde årsproduktion skal være opnået 4 år efter meddelelse af nærværende miljøgodkendelse.

3. Husdyrbrugets beliggenhed & planmæssige forhold

I kapitel 3 beskrives Lynggårdens geografiske beliggenhed og der gives en vurdering af landskabet og naturen, der ligger i nærheden af anlægget. Vilkårslisten afspejler de miljømæssige hensyn, der skal indarbejdes i forbindelse med arbejdsgangen på bedriften.

3.1 Generelle afstandskrav

I tabellen nedenfor er givet alle de relevant afstandshensyn, der skal tages i henhold til § 6 og § 8 i husdyrloven. Både afstandskravet og den reelle afstand fra anlægget kan aflæses.

Tabel 3.1 Afstandskrav i henhold til Husdyrlovens § 6.

Nærmeste	Afstand i m	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	186	Bøged Strandvej 5	50 m
Naboskel	173	Bøged strandvej 5	30 m
Beboelse på samme ejendom	22 m	Stuehus til landbrug	15 m
Levnedsvirksomhed	> 25 m	Ingen i nærheden	25 m
Samlet bebyggelse i landzone	389	Jungshoved (lokalplan 48)*	300 m
Byzone og sommerhusområde	810	Bønsvig Strand (Byplanvedtægt nr. 5)*	300 m
Fælles vandindvindingsanlæg	> 50	Mark langs Bøged Strandvej ved transformatorstation	50 m
Enkelt indvinder	>15	Gårdsplads	25 m
Vandløb, dræn og søer	15	Dræn i tilstødende marker	15 m
Privat vej	15	Gennemkørselsvej v. staldanlægget	15 m
Offentlig vej	47	Bøged Strandvej	15 m

* Såvel lokalplan nr. 48 som byplanvedtægt nr. 5 er udarbejdet af Gl. Præstø Kommune.

Stavreby er beliggende i landzonen og er som Jungshoved By ved lokalplan udlagt til boligområde (lokalplan nr. 64). Afstanden til Stavreby er imidlertid længere end til Jungshoved By.

Såvel Stavreby som Jungshoved By vil i den kommende kommuneplan for Vordingborg Kommune være udlagt som afgrænsede landsbyer. Inden for afgrænsningen af landsbyerne, må der placeres helårsboliger, offentlig og privat service samt mindre ikke genevoldene erhverv, landbrugsbygninger og lign.

Afstanden til ikke alment forsyningsanlæg er kun 15 m fra eksisterende bygninger. Jf. husdyrgodkendelseslovens § 8 er afstandskravet 25 m. Kravet gælder dog kun til nye anlæg. Afstanden fra den nye klimacontainer til vandforsyningsanlægget er ca. 201 m.

Vurdering

Afstandskravet fra det ikke almene vandværk til nærmeste staldbygning er ikke overholdt. Imidlertid gælder husdyrgodkendelsens § 8 kun for nye stalde og lignende anlæg. Da der er tale om eksisterende forhold og vandforsyning i øvrigt alene leverer vand til Nygård og til Lynggård, vurderes husdyrgodkendelseslovens afstandskrav at være overholdt i nærværende sag. Det er derfor ikke nødvendigt at stille vilkår i forbindelse med placeringen af klimacontaineren eller dispensere fra husdyrlovens § 8, da klimacontainer Æ ligger mere end 25 meter fra vandværket. Eventuelt fremtidigt landbrugsbyggeri skal opføres så afstandskravene er overholdt. De øvrige afstandskrav i husdyrlovens § 6 og 8 er overholdt og kræver derfor ikke en nærmere vurdering.

3.2 Landskabsbeskrivelse

Ejendommen, Over Lyngen 4 er beliggende på Jungshoved.

Jungshoved er karakteriseret ved et morænelandskab som er skabt ved den sidste istids gletcherfremstød. Jordbunden udgøres af moræneler med enkelte partier af humus, lerblandet sandjord samt finsandet jord.

Centralt på Jungshoved er der store flader med intensivt landbrug, spredte middelstore gårde og intakte landsbyer, mens der langs kysten er et bånd med skov og strandenge der anvendes ekstensivt og delvist rekreativt.

Jungshoved Moræneflade er karakteriseret ved et klassisk dansk kulturlandskab, hvor samspillet mellem kystlandskabet og det dyrkede land tydeligt afspejles i bebyggelsesstrukturen. Hele den centrale del af området er intensivt dyrket.

Ejendommen Lynggård er beliggende sydøst for Jungshoved By. Mod nord og syd grænser de dyrkede marker direkte op til strandenge og videre til kysten. Strandengene og kystnærheden er med til at give landskabet en særlig karakter med store oplevelsesværdier.

Ca. 810 m øst for staldanlægget ligger sommerhusområdet, Bønsvig Strand, området er omfattet af Byplanvedtægt nr. 5 fra 1972 som definerer områdets status som sommerhusområde. I lugtsammenhæng sidestilles sommerhusområder med byzone.

Ca. 356 m fra staldanlægget ligger Jungshoved By som ved lokalplan nr. 48 fra 1999 er udlagt primært som boligområde i landzone med mulighed for placering af erhverv. Desuden er der udlagt et område til fritids- og kulturformål. Formålet med lokalplanen er at give mulighed for en

begrænset boligudbygning i byen og skabe mulighed for placering af ikke generende erhverv samt fastholdelse eller udbygning af eksisterende kultur- og fritidstilbud.

Ca. 1.219 m syd for staldanlægget ligger landsbyen Stavreby. Der er for landsbyen udarbejdet en lokalplan (nr. 64 fra 2005). Stavreby er en af gl. Præstø Kommunes mest velbevarede landsbyer. Formålet med lokalplanen er at bevare de eksisterende værdifulde kulturhistoriske og arkitektoniske træk ved landsbyen samt at fastlægge fremtidige udviklingsmuligheder.

I forbindelse med denne godkendelse opføres der en klimacontainer. Det er en færdigbygget container til de helt små nyfravænnede grise.

Vilkår

- 3.1 Bygningerne må ikke anvendes til reklamering og der må ikke etableres anden belysning end den, der er nødvendig for landbrugsdriftens udførelse og overvågning
- 3.2 Afskærmende beplantning skal så vidt muligt bevares og i øvrigt vedligeholdes så der ikke opstår "huller" i læbælter mv.

Vurdering

Det vurderes at de stillede vilkår sikrer, at der ikke opsættes reklamer eller belysning som kan påvirke den landskabelige oplevelse og skabe "uro" i omgivelserne. Desuden sikrer det stillede vilkår om, at den eksisterende beplantning skal bevares, at den store bygningsmasse på ejendommen, Over Lyngen 4, ikke ses tydeligt i landskabet. Det vurderes, at den nye klimacontainer ikke er tydelig i landskabet, da den ligger indenfor læhegnet i tilknytning til eksisterende bygninger.

3.3 Planforhold

Nedenstående planforhold er hentet fra Danmarks Miljøportal.

Tabel 3.2 Liste med kultur og landskabsplantaer som ejendommen ligger udenfor/ indenfor

Plantematype	Bemærkninger
Jordbrugsområder	Anlægget ligger indenfor et område der er udpeget til jordbrugsområde.
Kystnærhedszonen	Anlægget ligger indenfor et område som er udpeget som afgrænsning af kystnærhedszonen.
Regionalt friluftsområde	Ikke omfattet
Nær og fjernvirkning af kirkeomgivelser	Ikke omfattet
Beskyttelseslinjer for fortidsminder, kulturhistorisk stedfæstet areal,	Ikke omfattet. Nærmeste fortidsminde er beliggende 1080 m væk og der er ca. 1.600 m til nærmeste fredede område ved Stavreby.

kulturarvsareal samt arkæologiske fund	
Områder hvor skovplantning er uønsket	Ikke omfattet
Nationalt geologisk interesseområde	Ikke omfattet
Regionalt naturbeskyttelsesområde	Ikke omfattet

Anlægget er beliggende i et område udlagt til jordbrugsformål og er desuden omfattet af kystnærhedszonen.

Vurdering

Vordingborg Kommune vurderer, at når der kun sker bygningsmæssige ændringer i form af etablering af klimacontainer i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygningsmasse, omlægning af stald L og M, vil det ansøgte ikke forringe de landskabelige -, kulturhistoriske -, geologiske - eller rekreative værdier i området.

4. Husdyrholdet og produktionsforhold

I det følgende beskrives husdyrbrugets dyreholds sammensætning, staldanlæg, ventilation, rengøring, foder, ensilage, vand- og energiforbrug, spildevand, regnvand, affald, driftsforstyrrelser og uheld og der er angivet vilkår dertil.

Selvom denne godkendelse er for Lynggård, Over Lyngen 4, skal nævnes at ejendommen Nygård, Over Lyngen 14 og Lynggård er i samdrift, hvor der i alt er et sohold på 1950 årssøer. På Lynggård vil der være 1400 årssøer + 165 faresøer fra Nygård. På Nygård vil der være 550 løbe/drægtige søer. Der skal være opmærksomhed på fordelingen af søer, både ved beregninger på dyreholdet på ejendommene og ved tilsyn.

4.1 Husdyrholdet

Lynggård Svineproduktion har en tilladt produktion på 556,1 DE. Dyreholdet størrelse er fastlagt i forlængelse af tilsynsbesøg på ejendommen i efteråret 2012.

I nærværende miljøgodkendelse godkendes et dyrehold på Lynggård bestående 26.300 smågrise (7,2-33 kg), 8.700 smågrise (5,5-7,2 kg), 1400 årssøer samt 165 faren søer, svarende til en besætningsstørrelse på 476,7 DE³. Der sker således en reduktion i besætningens størrelse på ca. 14 % i forhold til ejendommens nudrift, baseret på antallet af DE.

Antallet af dyr pr. dyreenhed har varieret meget gennem årene. Derfor har Miljøstyrelsen tidligere fastslået, at i forbindelse med miljøgodkendelser er det antallet af dyr inden for de enkelte dyretyper samt et givent vægtinterval, der skal stilles vilkår for.

Antallet af årssøer og antallet af smågrise kan variere. Der åbnes derfor mulighed for, at der kan ske en mindre naturlig variation i antallet over 1 år, men set over en 3-årig periode må gennemsnittet af søer ikke være overskredet. Med hensyn til smågrise åbnes der for en variation i ind- og udgangsvægten. Dog skal den gennemsnitlige afgangsvægt set over året ikke overstige 33 kg.

Mht. dokumentation for antallet af foderdage har ansøger oplyst, at en årssø svarer til 365 foderdage. I husdyrgodkendelse.dk regnes der som før nævnt kun med årssøer. Hvis der, registreres foderdage på Nygård kan antallet af årssøer beregnes for de diegivende søer. Hvis disse trækkes fra det samlede sohold i E rapporten, har man fordelingen af det samlede sohold og så vil resten være på Lynggård. Dokumentation er således udskrift over foderdage på Nygård sammenholdt med E-kontrolrapporter for hele ejendommen.

Vurdering

Det vurderes at produktionen med de stillede vilkår set over en 3-årig periode ikke vil overstige det tilladte. Det vurderes tillige at det er nødvendigt at foretage vurderingen over en længere periode, da der kan forekomme naturlige udsving, når man har med dyr at gøre. Ligeledes vurderes det at det er rimeligt at åbne mulighed for at vægten for smågrise kan variere, så længe gennemsnittet over et år ikke overskrider det tilladte.

Vilkår

4.1 Produktionens maksimale omfang og sammensætning:

Besætningen	Max produktion af dyr pr år (antal)
Årssøer	1.400
Fare søer	165
Smågrise 7,2-33 kg	26.300
Smågrise 5,5-7,2 kg	8.700

4.2 Ind- og afgangsvægten for smågrise er at betragte som et gennemsnit. Dog må det samlede antal producerede smågrise aldrig overstige 35.000 grise pr.planår

Antallet af søer må maks. være det antal der fremgår af vilkår 4.1. Total antal af so-foderdage er 571.225 / år på Lynggård

4.3 Husdyrbruget skal føre registreringer over den til enhver tid gældende produktion på husdyrbruget. Registreringerne kan bestå af slagterifregninger, udskrifter fra E-kontroller, optælling af foderdage eller lignende og gå mindst 5 år tilbage i tiden.

4.4 Antallet af årssøer kan afvige fra det tilladte med 30 årssøer på årsplan, så længe det maksimale antal søer ikke overstiges set over en 3-årig periode.

4.5 For smågrise må indgangsvægten dog kan variere inden for intervallet 6-8 kg og gennemsnittet på afgangsvægten over et år må ikke overstige 33 kg/gris.

4.2 Staldanlæg og ventilation

Der er 4 løbestalde, 2 drægtighedsstalde, 6 farestalde og 2 klimastalde og 2 klimacontainere. Antallet af stipladser fordeler sig som vist i tabel 3. Placeringen af staldene kan ses på bilag 1.

Tabel 4.1 Fordeling af stipladser i stalden.

Dyrehold og staldsystem	Stald	Vægt (kg)	Antal	Stipladser	DE
Smågrise – delvist fast gulv	S	7,2-33	6.850	1.054	35,78
Smågrise – containere – delvist fastgulv	M & Æ	5,5-7,2	8.700	500	2,99
Drægtige søer – fuldspalter*	R, G, Q, Q2		1.029	741	167,16
Drægtige søer – delvis spalter	Q1, C, E, Q2		371	267	60,27
Diegivende søer – fuldspalter*	I, H, O, K		1.100	313	77,12
Diegivende søer – delvis spalter	J, L		483	158	32,6
Smågrise – delvis fast gulv	L	7,2-33	19.450	2.992	101,58

*fuldspalter i miljømæssig sammenhæng, da gyllekummer under det faste gulv ikke er støbt til - men delvist fastgulv i dyrevelfærdsmæssig sammenhæng, da lejearealet er støbt til.

Anlægget rummer flere fysiske stipladser end produktionsstipladser.

Stald M – eksisterende klimacontainer er i dag en to etages stald. For at gulvet kan ændres som beskrevet ovenfor, forudsætter det, at stalden udvides til dobbelt størrelse, dog med det samme antal stipladser. Denne udvidelse er ligeledes et trin 2.

Stald L har 6 sektioner. To af disse omlægges fra klimastald til farestald på delvist fast gulv. De 4 resterende sektioner laves om til delvis fast gulv. Denne omlægning vil ligeledes skulle betragtes som et trin 2.

Antallet af stipladser i løbe- og drægtighedsstaldene varierer fra nudriften. Da ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk ikke har et staldsystem, som matcher løsgående drægtige søer på drænet gulv, er der af tekniske årsager regnet på individuel opstaldning på fuld spalter for at få et resultat, som emissionsmæssigt matcher virkeligheden, på trods af, at de drægtige søer er løsgående. Løsgående drægtige søer er et lovkrav, som gælder fra 1. januar 2013. Dette er valgt, da gyllekanalerne ikke er afgrænset svarende til gulvsystemet.

I forbindelse med løbestald F og drægtighedsstald R er der et mindre areal med dybstrøelse som anvendes i forbindelse med flytning af grise. Dybstrøelsen afsættes til Lynggård Biogasanlæg.

Anlægget rummer flere fysiske stipladser end produktionsstipladser. Det der er behov for ekstra stier til vask og tørring, samt syge- og bufferstier. I lugtsammenhæng skal der jf. husdyrloven

udelukkende regnes lugtemission fra anlæggets reelle antal produktionsstipladser, svarende til det antal stipladser som kræves for at producere den tilladte produktion.

Ventilations oplysninger fremgår af nedenstående tabel

Tabel 4.2 Ventilation i staldene.

Stald nr.	Type (over-, under-, ligetryk)	Kapacitet m ³ /h	Antal	Placering afkast	Afkasthøjde m
Løbestald – C	Undertryk	10.800	1		10
Drægt. - E	Undertryk	21.600 + 18.500	2 + 1	Tagflade Udenfor	7 + 6
Løbestald – G	Undertryk	13.800 + 3.240	4	Tagflade tæt ved kip	8
Farestald – H	Ligetryk	34.300	4	Udenfor	4
Farestald – I	Undertryk	9.720	1	Kip	8
Farestald – J	Undertryk	20.000	4	Tagflade	8
Farestald – K	Undertryk	26.000	4	Kip	7
Klimastald - L	Undertryk	25.800 + 15.180	2 + 1	Kip	8
Klimastald – M	Undertryk	7.000	2	Væg	1
Drægt. – O	Undertryk	10.800	4	Tagflade	7 + 6
Drægt. – Q	Undertryk	65.000 + 39.000	10 + 6	Tagflade tæt ved kip	7
Drægt. – R	Undertryk	52.000	8	Kip	7
Drægt. – Q1	Undertryk	14.400	2	Kip	8
Klimastald – S (Multisite)	Undertryk	32.000	6	Tagflade tæt ved kip	7
Bygning Æ	Undertryk	10.288	2	Tagflade, 4 meter fra endegavl	3,5

Vilkår

- 4.6 Ventilationsanlægget skal rengøres jævnligt.
- 4.7 Gulvet mellem spalterne skal til enhver tid være rent og tørt. Hvis der ligger gylle på det faste gulv, skal det straks skrubes ned.
- 4.8 Der skal ske en registrering af uheld og driftsnedbrud i ventilationsanlægget i en logbog. Registreringen skal ske indenfor 1 uge fra uheldet/driftsforstyrrelsen og opbevares i mindst 5 år.
- 4.9 Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse o.l. holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

Vurdering

Det er tilsynsmyndighedens vurdering, at det med de stillede vilkår sikres, at ventilationen i stalden fungerer optimalt, så det giver anledning til størst mulig velfærd for grisene og færrest mulige lugtgener for omgivelserne.

4.3 Foder

Der er i bygning N opstillet et anlæg til hjemmeblanding af foder. Der er tale om et maleblandeanlæg som anvendes til både våd og tørfodring. Alle stalde forsynes med foder herfra. 5 % af fodret blandes som tørfoder til smågrise og drægtige søer, mens vådfodret udgør de sidste 95 %.

Fremadrettet vil foder til stald S blive blandet på ejendommen Nygård og transporteret til Lynggård (ca. 28 transporter om året)

Foderet indeholder fosfor- og råprotein indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF).

Desuden vil der blive anvendt fodring, der er tilpasset søernes ydelsesniveau.

Vurdering

Der bliver fodret i henhold til gældende normer, og der stilles derfor ikke vilkår i forhold til foderoptimering. Det er vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår til fodringen, da BAT niveauet er overholdt ved at tilsætte Active N til gyllen.

4.4 Rengøring

Der sørges for løbende rengøring i staldene som sikrer en god hygiejne. Mellem hvert hold grise vaskes ventilation og øvrigt staldinventaret af. Ved vask anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med varmt vand. Det varme vand leveres fra Lynggård Biogasanlæg. Der anvendes udelukkende godkendte rengørings- og desinficeringsmidler.

I løbestaldene er der installeret overbrusningsanlæg af hensyn til dyrevelfærd og for at regulere dyrenes gødningsadfærd, hvilket har en positiv effekt på begrænsningen af ammoniakafdampning og lugtgener.

Vurdering

Det vurderes at hygiejnen er tilstrækkelig til at der ikke skabes uhygiejniske forhold, herunder unødige lugtgener.

4.5 Energi og vandforbrug

Det samlede vandforbrug på Lynggård er 29.350 m³ pr år.

Al vand leveres fra egen brønd på ejendommen Nygård.

Elforbruget er på 565.000 kWh. Lyset i stalden styres via ur og der er lys i staldene ca. 16 timer i døgnet.

Ansøger oplyser at både el og vandforbruget som udgangspunkt er uændret i forhold til den nuværende godkendelse, men vurderes at falde, idet dyreholdet bliver mindre.

Vilkår

- 4.10 Vandmåleren skal aflæses årligt. Registreringerne skal føres i en miljømappe, der opbevares på ejendommen.
- 4.11 Elforbruget registreres årligt. Registreringerne skal føres i en miljømappe der opbevares på ejendommen.
- 4.12 Anlæg der er særligt energiforbrugende, f.eks. maleblende- og ventilationsanlægget skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

Vurdering

Det vurderes at el og vandforbruget er rimeligt samt at der med de stillede vilkår er tilstrækkelig fokus på el- og vandforbrug.

4.6 Spildevand herunder regnvand

Sanitært spildevand håndteres gennem tilmelding til kommunal tømningssordning af trix-tanke

Spildevand fra vask og rengøring i staldene ledes til gyllekanalerne. Mængden af spildevand fra rengøring af staldene er ca. 500 m³ pr år. Spildevandet ledes via gyllekanaler til opbevaring i udlejete opbevaringskapacitet i Lynggård Biogas regi.

Der er på ejendommen 2 vaskepladser. Den ene er på 200 m² pkt. og placeret ved maskinhal - Y1 på kortbilag 1 og den anden er 100 m² og placeret nord for biogasanlægget – pkt. Y2 på kortbilag 1.

Vaskepladsen ved maskinhallen er etableret med olieudskillere, hvorefter vaskevandet afledes til markdræn. Storstrøms Amt har meddelt udledningstilladelse til dette. Fremadrettet skal olieudskilleren tilmeldes den kommunale tømningssordning gennem ALFA Specialaffald, Bøgesøvej 29, Mogenstrup, 4700 Næstved, tlf. 54 88 11 00.

På pladsen vaskes der alene traktorer og markredskaber, hvorpå der ikke er rester af sprøjtemidler eller husdyrgødning.

Den anden vaskeplads ved biogasanlægget anvendes til vask af grisevogne samt andre vogne og udstyr som har været i kontakt med husdyrgødning/afgasset biomasse. Vandet fra denne vaskeplads ledes til gyllebeholder.

Regnvand fra tage og befæstede arealer afledes via samlebrønde til markdræn.

Der stilles ikke vilkår om påfyldning af sprøjtemidler samt rengøring af sprøjteudstyr da forholdet reguleres i en bekendtgørelse⁴ samt en vejledning⁵ fra Miljøstyrelsen. Det er markbruget på

---

⁴ Bekendtgørelse nr. 268 af 31. marts 2009 om påfyldning og vask af sprøjter til udbringning af plantebekæmpelsesmidler.

⁵ Miljøstyrelsen vejledning nr. 1 2009 om påfyldning og vask af sprøjter til udbringning af bekæmpelsesmidler.

ejendommen som fører den lovpligtige sprøjtejournal, hvoraf detaljerede oplysninger vedrørende det behandlede areal, afgrøder, anvendt sprøjtemiddel, dosering og dato for behandling fremgår.

Vilkår

- 4.13 Al vask af maskiner, redskaber og lignende som har været i kontakt med husdyrgødning, biomasse eller kemikalier skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af spildevand.
- 4.14 Kvitteringer for tømning af olieudskillere skal opbevares i miljømappen, der opbevares på ejendommen.
- 4.15 Olieudskilleren på vaskepladsen skal være tilmeldt en tømningsordning.

Vurdering

Det vurderes, at spildevandshåndteringen med de ovenstående vilkår sker i henhold til gældende love og regler på området.

4.7 Affald

Affald fra ejendommen håndteres i overensstemmelse med nedenstående skema.

Tabel 4.3 Oversigt over typer og mængder af affald samt opbevarings- og bortskaffelsesform.

Type	mængde	opbevaring	bortskaffelse
Sække/emballer ge	Del af 30.000 l	Se bilag 1 - byg. X1	Kommunal Genbrugsstation
Tom plast emballage, herunder plastdunke	Del af 30.000 l	Se bilag 1 - byg. X1	Kommunal Genbrugsstation
Overdækningsp last	Del af 30.000 l	Se bilag 1 - byg. X1	Kommunal Genbrugsstation
Kemikalier, herunder dunke	Ca. 1000 l	Aflåst kemikalierum – se kort 1 - byg X1	Kommunal Genbrugsstation
Blyakkumulator er	3-10 stk.	I forbindelse med spildolie Se kort 1 - byg X2-X3	Produkten i Præstø
Spraydåser	300 stk.	Se kort 1 - byg X2-X3	Kommunal Genbrugsstation
Tørbatterier	Ca. 20 kg	Se kort 1 - byg X2-X3	Kommunal Genbrugsstation
Klinisk risikoaffald	Meget begrænset	Bliver opbevaret i forbindelse med personalefaciliteter Se kort 1a byg. C	Kommunal Genbrugsstation
Spildolie	Ca. 800 l	Se kort 1 - byg X2-X3	Dansk Olie Genbrug

Jern/metal	Ca. 8 t	Opbevares i skrotcontainer som er placeret på vogn som flyttes rundt	Produkten Præstø
Lysstofrør og elsparere pære	Ca. 200 stk.	Se kort 1- i forbindelse med spildolie – byg. X2-X3	Kommunal Genbrugsstation
Olie og brændstoffiltre	Ca. 60 l	Se kort 1- i forbindelse med spildolie – byg. X2-X3	Kommunal Genbrugsstation
Døde dyr	Afhentes ugentligt	Søer på afhentningspladsen. Smågrise i container	DAKA Bioindustries
Medicinrester/emballage	Meget begrænset	Bliver opbevaret i forbindelse med personalefaciliteter-Se kort 1 – byg B	Kommunal Genbrugsstation
Kanyler	Ca. 5 bokse	I særlig beholder placeret i skabe i staldanlægget.	Kommunal Genbrugsstation

Håndtering af døde dyr.

Alle døde dyr afhentes af Daka. De er alle placeret i en kølebrønd på Lynggård.

Fra Lynggård stalde aflægges smågrisene i en container, der tømmes til kølebrønden tre gange om ugen.

Større døde dyr aflægges på platform og tømmes ligeledes til kølebrønd tre gange om ugen.

Fra smågrisestalden på marken bæres døde grise direkte til kølebrønden.

Desuden er der plantet rundt om pladsen for at skabe skygge.

Døde dyr opbevares i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelsen på området⁶

Vurdering

Det vurderes ikke hensigtsmæssigt, at de døde dyr ligger på platforme i flere dage inden de kommer i kølebrønd. De bør køres til kølebrønd samme dag de dør. Vordingborg Kommune er dog ikke myndighed på området "opbevaring af døde dyr", men henviser til bekendtgørelsen om døde dyr, der varetages af fødevareregionen.

⁶ Bekendtgørelse nr. 439 af 1. maj 2007 om opbevaring af døde dyr samt tilføjelse til bekendtgørelse for dyrehold over 500 DE nr. 1005 af 14.08.07 .

4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld

I forbindelse med markbrug kan der ske uheld i forbindelse med håndtering af gødning og kemikalier. Da markdriften ikke er indeholdt i nærværende miljøgodkendelse, er forhold i forbindelse hermed ikke vurderet.

Ifølge BBR er der på ejendommen følgende tanke:

- Mobil tank, 450 L, etableret 2010
- Overjordisk tank, 5.900 L, etableret 2011
- 3 stk. overjordisk tank, 5.900 L, etableret 2007
- Indendørs tank, 2.500 L, etableret 2002 (motorolie)

Tankene anvendes til fyringsolie og til henholdsvis farvet og ufarvet dieselolie.

Vilkår

- 4.16 Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: * Alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette: * Tilsynsmyndigheden, Vordingborg Kommune, Teknisk Forvaltning, tlf.: 55 36 36 36.
- 4.17 Beredskabsplanen skal til enhver tid være ajourført og tilgængelig for alle der arbejder på bedriften. Den skal være indsendt senest 3. mdr. efter godkendelsesdatoen.
- 4.18 Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og skal udleveres til indsatslederen/miljømyndigheden i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Vurdering

Der vurderes ikke at være umiddelbar risiko for uheld på bedriften, der kan resultere i forurening af omgivelserne, men nogle få overordnede vilkår er stillet så ejer og personale ved, hvad der skal gøres, hvis der sker uheld.

5. Gødningsproduktion og håndtering heraf

I det følgende beskrives husdyrbrugets gødningsproduktion, opbevaring og håndtering af gødningen på husdyrbrugets anlæg

5.1 Flydende husdyrgødning

Husdyrgødning forefindes som gylle, der opbevares i gyllebeholdere med fast overdækning, for at reducere ammoniakafdampning og lugtgener. Gyllen fra stald S opbevares på Nygård, hvor det pumpes over. Der er altså ingen gylletransporter mellem ejendommene til opbevaring.

Beholderne kontrolleres hvert 10. år og de lever op til kravene for bedste tilgængelige opbevaringsteknologi, samt der foreligger skriftlige aftaler om levering af afgasset biomasse til udbringning på landbrugsarealer.

En stor del af transporten til udbringning af gylle foregår ligeledes via rørføring, hvorved antallet af transportere reduceres væsentligt.

Udbringning af husdyrgødning er ikke indeholdt i nærværende miljøgodkendelse.

Vilkår

- 5.1 Hvis Lynggård Biogas ikke kan aftage al husdyrgødning, skal der foreligge gylleaftaler for den mængde husdyrgødning, der ikke afsættes til Lynggård biogas.
- 5.2 Der må aldrig produceres mere husdyrgødning end der foreligger afsætningsaftaler for.

Vurdering

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning foregår efter gældende regler.

6. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

I det følgende beskrives og vurderes hvilke gener og påvirkninger husdyrbrugets anlæg kan have på omgivelserne.

6.1 Ammoniak og natur

Der sker en ammoniakfordampning fra staldene på Lynggård. Ved en miljøgodkendelse jf. den nye husdyrlov er der normalt et reduktionskrav for ammoniak. Idet ansøgningen er indsendt efter 2011 er der et ammoniakreduktionskrav på 30 % i forhold til et referencestaldsystem. Ammoniakreduktionskravet gælder for alle stalde, hvor der foretages godkendelsespligtige ændringer.

Der er et generelt beskyttelsesniveau for ammoniak (30 % reduktion) og et BAT niveau for ammoniak. I dette tilfælde er det BAT niveauet der er det laveste, og derfor det niveau der skal tilpasses til. BAT niveauet er udregnet i afsnit 8, hvor det ses, at ammoniakniveauet er overholdt.

Efter ændringen af husdyrloven i april 2011, blev lovens § 7 ændret, så den ammoniakfølsomme natur nu er inddelt i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne kan ses i bilag 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

For kategori 1-natur gælder at den totale ammoniakdeposition i naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)

- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 15 DE indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 45 DE indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 75 DE indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 150 DE indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha udover de 1000 meter.

Nærmeste kategori 1-natur ” Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund” Natura 2000 område nr. 168, ligger ca. 1.520 m fra staldene. Hele Jungshoved er omkranset af nævnte Natura 2000-område. Se bilag 1. Natura 2000-område 168 omfatter havet og kysterne mellem det sydøstlige Sjælland, Møn

og Falster, fra Præstø Fed i nord til Hestehoved Fyr på Falster i syd, fra Farødæmningen i vest til Hollændergrund nord for Ulvshale mod øst.

Landarealet er bortset fra Ulvshale, Præstø Fed og området ved Even Sø mere eller mindre smalle kystnære områder med vekslende lysåbne områder og skovarealer.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, som er beliggende udenfor Natura 2000-områder.

For denne kategori gælder, at den totale ammoniakdeposition til naturområdet ikke må overskride 1,0 kg NH₃-N/ha/år. I forbindelse med denne godkendelse sker der et fald i ammoniakfordampningen fra anlægget på ca. 3.100 kg N. Dermed bliver belastningen af naturområderne mindre end det var før denne godkendelse.

Nærmeste kategori 2-natur ligger ca. 3.3 km nordvest for anlægget. Det er et overdrev vest for Roneklint. På baggrund af afstanden mellem anlæg og naturområdet, vurderes det, at der ikke vil være en ammoniakdeposition til naturområdet over 1,0 kg NH₃-N/ha/år. Ammoniaknedfald vurderes ikke at kunne have væsentlig påvirkning mere end 1 km fra staldanlægget.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

For kategori 3-natur skal kommunen vurdere om der skal fastsættes vilkår om maksimal merdeposition og hvad der nødvendige krav eventuelt er. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/år.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesordenen mere end ca. 200 år), så der er

tale om gammel "skovjordsbund",

2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordsbund", eller

3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskoves arter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

Indenfor 1000 m fra anlægget ligger der flere naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Se følgende tabel:

Vordingborg Kommune har ved besigtigelse i 2009 registreret følgende beskyttede naturtyper inden for en afstand af 1,3 km fra stald og lager. Ved besigtigelsen har hver naturtype fået tildelt en estimeret naturtilstand fra 1-5 hvor 1= høj, 2= god, 3= moderat, 4= ringe, 5= dårlig.

Tabel 6.1 Over sigt over naturtyper

Naturtype/ lok.nr.	Natur værdi	Særlige arter	Tålegrænse kgN/ha/år
Sø 105-1	3	Lille vandsalamander og Glanskapslet siv	Eutrofieret (næringsstofbelastet)
Sø 1213-1	4		Eutrofieret
Sø 1213-2	3		Eutrofieret
Sø 1213-4	4		Eutrofieret
Sø 1213-5	3	Art af Brun frø	Eutrofieret
Sø 1213-6	4		Eutrofieret
Sø 1213-7	3	Springfrø	Eutrofieret Habitattype 3150 (Eutrof sø)
Sø 1246-7	4		Eutrofieret Habitattype 3150 (Eutrof sø)
Sø 1248-1	3	Grøn frø, Stor andemad, Sumpforglemmevej og Skeblad vejbred	5-10 Habitattype 3140 (Kalkrig sø)
Sø 1248-2	3	Stor andemad og Gul Iris	Eutrofieret Habitattype 3150 (Eutrof sø)
Sø 1248-3	3	Grøn frø, Stor andemad og Alm. Sumpstrå	Eutrofieret Habitattype 3150 (Eutrof sø)
Sø 649-2	3		Eutrofieret
Mose 649-3	3	Kær galtetand og Glanskapslet siv	15-25
Sø 1250-1	5		Eutrofieret
Sø 1259-4	5		Eutrofieret
Sø 1259-6	3	Grøn frø, Stor andemad, Skeblad vejbred og Alm. Sumpstrå	Eutrofieret
Sø 1259-7	5		Eutrofieret

Sø 1259-8	4	Stor andemad og Skeblad vejbred	Eutrofieret
Sø 1246-8	4	Grøn frø	Eutrofieret
Sø 1246-9	3	Grøn frø og Glanskapslet siv	Eutrofieret
Sø 1247-6	3	Grøn frø og Skeblad vejbred	Eutrofieret
Sø 1247-7	4	Grøn frø og Skeblad vejbred	Eutrofieret
Sø 1247-8	3	Grøn frø, Vand ærenpris og Skeblad vejbred	Eutrofieret
Sø 1247-9	3	Grøn frø, Lille vandsalamander, Gul Iris og Skeblad vejbred	Eutrofieret
Sø 1247-10	3	Art af Brun frø og Gul Iris	Eutrofieret
Sø 1247-11	3	Art af Brun frø, Glanskapslet siv og Sumpforglemmigej	Eutrofieret
Mose 1247-11	4	Sumpfor-glemmigej	15-25
Sø 1248-4	3	Grøn frø, Lille vandsalamander og Skeblad vejbred	Eutrofieret
Sø 1249-1	5		Eutrofieret
Sø 1249-2	3	Grøn frø, Alm. sumpstrå og Glanskapslet siv	Eutrofieret
Sø 1249-4	3	Grøn frø, Alm. sumpstrå og Samel	Eutrofieret
Sø 1249-5	3	Grøn frø, Skeblad vejbred og Gul Iris	Eutrofieret
Sø 1249-6	3	Grøn frø, Skeblad vejbred og Alm. Sumpstrå	Eutrofieret
Sø 1250-3	3	Vand ærenpris	Eutrofieret
Sø 1250-4	3		Eutrofieret
Sø 1250-5	3	Grøn frø	Eutrofieret
Sø 1251-2	3	Grøn frø	Eutrofieret

Størstedelen af de nævnte naturområder er søer. Det område, der ligger nærmest anlægget er en mose ca. 350 m sydvest for anlægget. Idet der som følge af det ansøgte sker et fald i den samlede ammoniakemission fra anlægget på ca. 3.100 kg NH₃-N/år, vil der ikke ske en merdeposition til mosen. Kommunen vurderer derfor, at det ansøgte ikke vil påvirke naturområderne negativt, idet der aldrig vil være tale om en merbelastning med ammoniak til naturområderne som følge af det ansøgte på over 1 kg NH₃-N/ha/år. Der sker et fald i påvirkningen af denne mose med ca. 0,5 kg N/ha/år. Det er altså væsentlig mindre påvirkning end hidtil.

Beregningen i ansøgningens siden 2.5.4.2 fremgår nøgletal for emission. Disse afviger fra det faktiske ammoniak tab fra stald og lager side 2.5.4.1 af tekniske årsager, da der i ansøgningen er redegjort for en mindre opbevaringskapacitet end 100 %, hvorfor det elektroniske ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk ikke beregner denne del korrekt.

Ved en negativ mer-deposition ved nærmest mose, skal der jf. reglerne for kategori 3-natur ikke stilles skærpet krav.

Nærmeste potentielle ammoniakfølsomme skov ligger i en afstand af ca. 1,1 km sydøst for anlægget. Skoven "Bøget" fremgår af både lave- og høje målebordsdata på www.arealinfo.dk. Idet der som følge af det ansøgte sker et fald i den samlede ammoniakemission fra anlægget på ca.

3.100 kg NH₃-N/år, vil der ikke ske en merdeposition til skoven. Kommunen vurderer derfor, at det ansøgte ikke vil påvirke skoven negativt.

Bilag IV-arter.

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje. Ligeledes må deres levesteder ikke beskadiges eller ødelægges.

På bilag IV i EU's Habitatdirektiv er der listet en række dyr og planter (bilag IV arter), som medlemsstaterne har en særlig forpligtigelse til at beskytte. Vordingborg Kommune ligger inden for det naturlige udbredelsesområde for Springfrø, Stor Vandsalamander og Markfirben.

Der er ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV i nærheden af Lynggård, men enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Dette vurderes på baggrund af Faglig rapport nr. 635 fra DMU at gælde for dværgflagermus, sydflagermus, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø, springfrø, løvfrø og grønbroget tudse.

Vurdering

Afstanden til nærmeste kategori 1 og 2 natur er på mere end 1000 m. Det vurderes derfor ikke at have skadelig virkning, at der udledes ammoniak fra stalden. Med i vurderingen er også, at ammoniakudledningen bliver mindre end den har været hidtil, og det derfor må ses som en forbedring for naturområderne. Med hensyn til kategori 3 naturen, kan det ikke udelukkes at ammoniaknedfald fra staldene kan påvirke områderne. Det vurderes dog, at være så lille påvirkning, at det ikke kan skade de naturtyper der ligger nærmest. Da der heller ikke er registreret bilag IV arter i området, vurderes beskyttelsen mod ammoniak at være tilstrækkelig uden, at der stilles vilkår i forhold til bilag IV arter.

6.2 Lugt

Den nærmeste enkeltliggende bolig fra Lynggård er Fjellebro, Bøged Strandvej 3. Da denne ejendom har landbrugspligt, er den ikke omfattet af grænseværdierne for lugt. Nærmeste enkeltbolig er dermed Bøged Strandvej 5.

Tabel 6.2 Geneafstande for driften.

Afstand til	Målt afstand i m fra lugtcentrum	Beregnet geneafstand (m)
Byzone / sommerhusområde (Bønsvig sommerhus område)	876	808
Samlet bebyggelse, Jungshoved (Nærmeste bolig i samlet bebyggelse)	471	576
Enkelt bolig, Bøged Strandvej 5	256	235

Af beregningen i husdyrgodkendelse.dk fremgår det, at geneafstande for lugt overholdes i forhold til enkeltliggende bolig og i sommerhusområdet, Bønsvig. Derimod overholdes lugtgeneafstanden til nærmeste samlede bebyggelse (Jungshoved) ikke overholdt. Geneafstanden er 576 m mens den reelle afstand kun er 471 m.

Da denne godkendelse medfører færre lugtgener end det allerede godkendte, accepteres det, at geneafstanden for samlet bebyggelse ikke er overholdt. Der gøres brug af 50 % reglen, der kan anvendes, når et husdyrbrug laver mindre ændringer, primært af velfærdsmæssig karakter. Det er tilfældet ved denne godkendelse. 50 % reglen kan kun benyttes i tilfælde, hvor lugtgenerne er uændrede eller falder. I dette tilfælde vil lugtgenerne blive mindre for omboende.

I lugtberegningerne medtages hyppighed af rengøring samt udpumpning af husdyrgødning ikke. Tilsvarende indgår lugt fra opbevaringsanlæg ikke i lugtberegningerne. Det har dog en gavnlig effekt på lugtafgivelsen når der renholdes hyppigt. Aftalen om levering af husdyrgødning til Lynggård Biogasanlæg betyder at gødningen pumpes hyppigt ud i beholderne for at opnå et højere gaspotentiale. Husdyrgødningen er dermed ikke længe nok i stalden til at der bliver dannet svovlbrinte hvilket betyder en mindre lugtafgivelse fra staldene

Biogasanlægget har endvidere fast overdækning på alle gyllebeholdere. Det har ikke betydning for lugtafgivelsen fra staldene, men det reducerer den samlede lugtpåvirkning fra ejendommen.

Vurdering

Det vurderes at det har en positiv effekt på lugtafgivelsen fra staldene at gylle pumpes hyppigt ud. En effekt som ikke er medtaget i lugtberegningerne.

Det vurderes endvidere at lugten ikke forværres, da produktionen falder.

6.3 Transport

Tabel 6.3 Mængde og type af transporter på Lynggård

Transport med lastbil	Antal pr år	Tidsrum
Foder	146	07-16. levering af foder som skal blæses ind kan dog ske i tidsrummet 04-22
Smågrise	104	07-16
Sopolte	52	07-16
Døde dyr	104	07-16
Brændstof	20	07-16
Kemi og handelsgødning	2	07-16
Dyrlæge (personbil)	15	07-16
I alt	433 pr år / ca. 8 pr. uge	
Transport med traktor	Antal pr år	Tidsrum
Halm	12	I høst hele døgnet, der ud over 06-18
Korn	100	Hele døgnet
Foder fra Nygård	28	06-16
I alt	112 pr år/ ca. 2 pr. uge	

Fremadrettet vil al husdyrgødning blive afsat til Lynggård Biogasanlæg, hvorfor der ikke er redegjort for transport af rågylle.

Antallet af ugentlige transporter til og fra ejendommen vil være ca. 8 pr. uge. Transporterne foregår hovedsageligt inden for tidsrummet 07-16. Der kan forekomme transport senere og tidligere i forbindelse med levering af foder til fodersiloerne og naturligvis i landbrugets højsæsoner som eksempelvis høst. Transportruten fremgår af bilag 5.

Vilkår

6.1 Transport til og fra ejendommen skal primært foregå på hverdage i tidsrummet 7.00-18.00.

Vurdering

Antallet af transporter ændres ikke i forbindelse med revurderingen. Vordingborg Kommunes vurderer at 8 transporter ugentligt i dagtimerne kan ske uden at give væsentlige gener for naboerne. Vi vurderer ligeledes, at der kan være enkelte perioder om året som f. eks. I høst som over en kortere periode vil give anledning til flere transporter. I forbindelse med en miljøgodkendelse af husdyrbrug gør vi opmærksom på, at regulering af transport på offentlig vej ligger udenfor rammerne for en miljøgodkendelse.

6.4 Støj fra anlægget

Som det ses af tabellen nedenfor, er den primære støjkilde på ejendommen læsning af foder fra plansilo

Tabel 6.4 Oversigt over støjklider på Lynggård

Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Kompressor til fodringsanlæg	Døgnet rundt hele året. Dog med ophold kortere ophold	Ingen ud over placering	I krog ved bygning N centralt i staldanlæg
Foderanlæg	Alle dage	Rummet er etableret med dobbelt støjsikring af blæser, betonvægge til tag og isolerede tagkasseter. Der er ingen døre og vinduer og porte holdes lukket	Foderrum – byg N
Læsning af smågrise			Rampe ved multisitestald – byg S, j, N og P

Støjkilder vil desuden kunne ses på bilag 2.

Generelt sørger ejer for at holde maskiner og stationære anlæg i god stand, så støjgenerne reduceres mest muligt. Støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra dyr og staldmekanik, samt interne og eksterne transporter.

Der vil kunne forekomme spidsbelastning af støj i forbindelse med udlevering af svin og foderfremstilling. Foderanlægget er placeret i et lydisoleret rum og portene holdes lukkede.

Der vil i højsæsonerne for landbruget kunne forekomme støj fra markarbejde alle døgnets 24 timer (forår og sensommer). Den daglige driftsperiode vil være fra kl. 06.00-20.00.

Vilkår

6.2 Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende værdier.

	Tidsrum	max. lydniveau
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 – 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

6.3 Virksomheden, skal for egen regning, dokumentere at værdierne i vilkår 6.2 er overholdt, hvis Vordingborg Kommune finder det påkrævet. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.

6.4 Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder, kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

6.5 Målingerne / beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993. Målingerne / beregningerne skal foretages af et målefirma / institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.

- 6.6 Defekte eller støjende anlæg, pumper, kompressorer, alarmer eller lign. skal straks udbedres, udskiftes eller tages ud af drift.
- 6.7 Tomgangskørsel må kun ske inde på virksomhedens areal, og kun når det af tekniske årsager er påkrævet

6.5 Skadedyr

Generelt er ejer opmærksom på bekæmpelse af skadedyr. Der sørges for at opretholde god hygiejne i staldbygninger mv. på ejendommen for at minimere fluegener. Driftsbygningerne holdes løbende rene og pæne.

Desuden anvendes rovfluer i staldene til bekæmpelse af de almindelige fluer.

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse (nu Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi). Specifikt mod rottebekæmpelse på ejendommen er der indgået en aftale om forebyggende bekæmpelse med firmaet, Mortalin som opsætter rottelasser.

Jf. rottebekendtgørelsen⁷ er grundejere forpligtede til at sikre og renholde deres ejendomme så rotters levede muligheder begrænses mest muligt. Desuden kan man som virksomhed/landbrug indgå en skriftlig aftale om at foretage forebyggende rottebekæmpelse på ejendommen. Konstateres der rotter skal det anmeldes til Vordingborg Kommune som efterfølgende vil foretage en bekæmpelse.

Vilkår

- 6.8 Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- 6.9 Der skal holdes ryddeligt omkring ejendommen for at undgå gener, herunder tilhold af skadedyr.

Vurdering

Det vurderes, at der holdes en god hygiejne som sammen med anvendelse af rovfluer, aftalen med Mortalin om forebyggende rottebekæmpelse samt de stillede vilkår vil sikre en god forebyggelse mod skadedyr. Det er vurderet nødvendigt, at stille vilkår til, at der skal være en forebyggende aftale om rottebekæmpelse på ejendommen.

6.6 Støv

Der kan forekomme støvgener i forbindelse med driften af svineproduktionen. Her tænkes på støv i forbindelse med anvendelse af male/blandeanlægget samt levering af korn og foder. Desuden kan det støve fra markarealer, f.eks. i forbindelse med høst.

---

⁷ Bekendtgørelse nr. 1507 af 13.12.2007 om bekæmpelse af rotter

Vurdering

Det vurderes at afstanden til nærmeste nabo er så stor, at der i forbindelse med den daglige drift ikke forekommer støvgener uden for ejendommens eget areal. Male/blandeanlægget er placeret indendørs og afgiver derfor ikke støv til omgivelserne. På baggrund af dette stilles der ingen vilkår for at begrænse støvgenerne. Støv fra marker mv. i forbindelse med høst kan muligvis give anledning til gener, men der er tale om en kort periode. Støv i forbindelse med markarbejde kan i øvrigt ikke reguleres i denne miljøgodkendelse og der stilles derfor ikke vilkår hertil.

6.7 Lys

Anlægget er langs interne transportveje og langs enkelte facader oplyst med traditionel facadebelysning. Der er ikke etableret projektører eller anden kraftig belysning som varigt lyser ud i landskabet, dog er der flere steder på ejendommen opsat lyskilder som lyser varigt i forbindelse med opsyn på ejendommen.

Lyset i staldene vil være tændt efter behov og styres af ur. Der er maksimalt lys i staldene 16 timer i døgnet og aldrig om natten.

Vurdering

Belysningen på ejendommen vurderes ikke at kunne medføre væsentlige gener for trafikanter og naboer med baggrund i at afstanden til nærmeste nabo er stor, og der er en tæt beplantning rundt om hele ejendommen.

6.8 Olie og diesel

Beskrivelse af ejendommens olietanke fremgår af 4.8. Tankene indeholder henholdsvis diesel, fyringsolie og smørelie.

Vilkår

- 6.10 Olie og dieselforbruget skal registreres så forbruget på årsbasis kan oplyses til tilsynsmyndigheden.
- 6.11 Maskiner der er særligt energiforbrugende, f.eks. traktorer, mejetærsker, korntørringsanlæg mv. skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

Vurdering

Det vurderes, at de stillede vilkår samt overholdelse af de almindelige regler for olietanke⁸ vil sikre en acceptabel håndtering af olie og diesel på ejendommen.

7. Forurening fra arealerne

Lynggård Svineproduktion afgiver husdyrgødning til Lynggården Biogasanlæg og godkendte arealer ejet af andre. Derfor er der ingen vurdering af udspretningsarealerne i denne miljøgodkendelse.

---

⁸ Bekendtgørelse nr. 724 af 01.07. 2008 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Nævnte biogasanlæg modtager en stor del af den producerede husdyrgødning fra ejendommen. Biogasanlægget er godkendt til 19.000 t. Den mængde gylle biogasanlægget ikke kan aftage, bliver udspredd på godkendte arealer.

8. Management og Bedste Tilgængelige Teknik (BAT)

8.1 Management

Vand- og energiforbruget følges nøje og forbruget opgøres hvert år i forbindelse med regnskabet. Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

Der er på ejendommen udarbejdet en APV for både svineproduktionen. Disse opdateres løbende efter gældende regler.

Ansatte deltager løbende i relevante uddannelses- og træningsprogrammer. Ligeledes bliver der løbende ført medarbejdersamtaler.

I forbindelse med udbringning af afgasset biomasse orienteres naboer via sms.

Der udarbejdes en beredskabsplan, der hjælper med at forebygge uheld og stoppe forurening, hvis uheldet er ude.

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT. Selvom det er svært at kvantificere miljøfordele med hensyn til emissionsreduktioner eller reduktioner i brug af energi og vand, er det tydeligt, at ansvarsbevidst driftsledelse vil bidrage til en forbedret miljøpræstation for en bedrift med intensiv svineproduktion.

8.2 Staldsystem

Staldene vil efter nedslidning blive renoveret og etableret med staldsystemer som lever op til de til hver tid gældende regler inden for Bedste Tilgængelige Teknologi (BAT) og inden for dyrevelfærd.

Samtlige drægtighedsstalde er indrettet til løsgående søer, så de opfylder dyrevelfærdskravene omfattende både kravet om stipladser indrettet til løsgående søer og kravet om en vis andel af fast gulv.

Senest 1. juli 2015 vil alle stier til smågrise blive omlagt så dyrevelfærdskravene om minimum 50 % fast eller drænet gulv eller en kombination heraf overholdes. Herefter vil samtlige stipladser til smågrise være BAT jf. BREF og Miljøstyrelsens anbefalinger.

BAT-emissionsgrænseværdi

Ansøger har indsendt en BAT-redegørelse i forhold til ammoniakemission fra anlægget ud fra Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår for de enkelte dyretyper:

Ønsket produktion stk. 35.000 (8.700 stk. 5,5-7,5 kg og 26.300 stk. 7,2-33 kg), 1.400 løbe/drægtige søer og 1.950 diegivende søer (heraf går de 550 kun på ejendommen i diegivningsperioden, så det svarer til 1565 diegivende årssøer).

8.1.1 BAT beregning - smågrise

Smågrise (renoveret stald m. delvis spaltegulv 5,5-7,2 kg 8.700 stk.)

Nye stalde/udvidelser + eksisterende stalde der renoveres/ændres – emissionsgrænseværdi IT 2011: 0,0366

Emissionsgrænseværdi IT 2011 x (reference for N ab dyr/507)

Vægtkorrektio

Hvor referenceligning for N ab dyr = (afgangsvægt – indgangsvægt) x (13,77 + 0,1733 x (afgangsvægt + indgangsvægt))

$$((7,2 - 5,5) \times (13,77 + 0,1733 \times (7,2 + 5,5)))/507$$

$$0,0366 \times ((7,2 - 5,5) \times (13,77 + 0,1733 \times (7,2 + 5,5)))/507 = 0,002$$

Emissionsgrænseværdi: 8.700 stk. smågrise x 0,002 = 17 kg N

Smågrise (renoveret stald m. delvis spaltegulv 7,2-33 kg stk. < 250 DE)

Nye stalde/udvidelser + eksisterende stalde der renoveres/ændres – emissionsgrænseværdi IT 2011: 0,0366

Emissionsgrænseværdi IT 2011 x (reference for N ab dyr/507)

Vægtkorrektio

Hvor referenceligning for N ab dyr = (afgangsvægt – indgangsvægt) x (13,77 + 0,1733 x (afgangsvægt + indgangsvægt))

$$0,036 \times ((33-7,2) \times (13,77 + 0,1733 \times (33+7,2)))/507 = 0,0384$$

Emissionsgrænseværdi: 26.300 stk. smågrise x 0,0384 = 1016 KgN

8.1.2 BAT beregning - søer

Søer (løbe/drægtig m. delvis spaltegulv 371 stk.)

Emissionsgrænseværdi for eksisterende dele af anlægget: 1,74

Emissionsgrænseværdi: 371 x 1,74 = 646 kg N

Søer (løbe/drægtige m. fuldspalter 1029 stk.)

Emissionsgrænseværdi for eksisterende dele af anlægget: 2,48

Emissionsgrænseværdi: 1029 x 2,48 = 2552 Kg N

Søer (farestald m. fuldspalte 910 stk.)

Emissionsgrænseværdi for eksisterende dele af anlægget: 1,43

Emissionsgrænseværdi: 910 x 1,43 kg N = 1301 kg N

Søer (farestald m. delvis spalter 225 stk.)

Emissionsgrænseværdi for eksisterende dele af anlægget: 0,75

Emissionsgrænseværdi: $225 \times 0,75 \text{ kg N} = 169 \text{ kg N}$

Søer (farestald m. delvis spalter 245 stk.)

Nye stalde/udvidelser + eksisterende stalde der renoveres/ændres – emissionsgrænseværdi IT 2011: 2,53

Emissionsgrænseværdi: $245 \times 2,53 = 620 \text{ kg N}$

8.1.3 BAT niveau, for hele produktionen

Totalt BAT niveau for ammoniak: $17 + 1.016 + 646 + 2.552 + 1.301 + 169 + 620$
 $= 6.321 \text{ kgN/år}$

Idet den samlede ammoniakemission fra anlægget er 6.319 kg NH₃-N/år overholder produktionen den gældende vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak, jf. nedenstående faktiske ammoniaktab fra lager og stald udregnet på Husdyrgodkendelse.dk.

For at den ansøgte produktion lever op til implementering af og anvendelse af BAT har ansøger redegjort for, at der anvendes Active NS i alle staldafsnit på nær klimacontainerne. I husdyrgodkendelse.dk er den ammoniakreducerende effekt ved anvendelse af Active NS indtastet til 20 %. Dette medfører en reduktion i ammoniakemissionen fra anlægget på ca. 81 kg NH₃-N/år. Følgende er fremsendt af ansøger vedr. teknikken:

”Active NS er et 100 % naturprodukt, der primært består af tre forskellige typer lermineraller. Produktet har en særdeles høj ionbytteeffekt. De porøse stoffer i pulveret er opbygget i et åbent gitter, så de indre hulrum kan optage og frigiver ioner, der i princippet virker som molekulære sigte. Princippet i Active NS er, at negative ioner ombyttes til positive. Herved bindes ammoniakken i gyllen, og ammoniakdampe reduceres kraftigt. Man kan læse mere om virkemidlet på følgende hjemmesider:

<http://www.fcsi.dk/active-ns-gylle-additiv/anvendelse/>

<http://dl.dropboxusercontent.com/u/53189547/ACTIVENS/ACTIVENS.html>

Anvendelse:

Efter udtømning tilsættes hver gang 20 g Active NS pr. m³ gylle, der kan være i kanalerne.

Herved tilsættes 20 g Active NS til at det gylle der produceres, og den fulde ammoniakreducerende effekt opnås, svarende til en reduktion af ammoniakemissionen på 23 %.

Vilkår

- 8.1 Der skal anvendes Active NS i hele den producerede gyllemængde på bedriften (dog undtaget gylle fra klimacontainerne), således der opnås en ammoniakreducerende effekt på 20 % i den periode det bliver anvendt.
- 8.2 Der skal anvendes Active NS 600 timer om året (25 døgn).
- 8.3 Tispunkt for udslusning af gylle fra kanaler samt overførsel af gylle fra fortank til gyllebeholder skal noteres i logbog, så det er umiddelbart sammenligneligt med

tidspunkt for tilsætning af Active NS til gyllen, herunder registrering af tilsatte mængder, tidspunkt for tilsætning og tilsætningssted. Logbogen skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

- 8.4 Faktura for indkøbt Active NS skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 8.5 Produktet Active NS skal godkendes på teknologilisten indenfor 2 år. Alternativet skal ammoniakudledningen revurderes 2 år fra godkendelsesdato, for at sikre at BAT overholdes.

8.3 Generel drift

Til styring af produktionen anvendes de traditionelle redskaber som driftsregnskab, gødningsregnskab og CHR-registrering.

Der lægges stor vægt på godt landmandskab på bedriften, herunder stor hensyntagen til naboer og omgivelser. Der er bl.a. nedgravet pumpeledninger, som mindsker gylletransporterne væsentligt.

8.4 Staldindretning og afkast

Staldanlægget er indrettet som beskrevet i afsnit 3.2. I forbindelse med renovering af staldene vil de til enhver tid gældende regler for dyrevelfærd og BAT standarder jf. BREF-notatet blive overholdt.

Ventilationsafkast er beskrevet under afsnittet om ventilation. Brugen af multistepventilation (installeret i drægtighedsstaldene Q og R samt i Multisitestalden til smågrise S (Se bilag 1) sikrer at færrest mulige ventilatorer kører, og dermed at den luftmængde der udskiftes ikke er større end nødvendigt. Ved fremtidige udskiftninger af ventilationssystemer vil Multisteppeprincipper blive anvendt.

8.5 Forbrug af vand og energi

Der årlige elforbrug er ca. 565.000 kWh. Fremadrettet forventes elforbruget ikke, at stige væsentligt.

Lysset i staldene styres af ur og der er ca. lys i staldene 16 timer i døgnet. Desuden er der på ejendommen belysning i forbindelse med tilkørselsveje og overvågning.

Der anvendes ikke lavenergi pærer eller lysstofrør med tændspole, da det har været afprøvet. Udgiften hertil var væsentligt større end ved traditionelle pære eller lysstofrør, samtidig med at udskiftning kun kunne foretages af elektriker til ca. 300-400 kr. pr. time. Desuden viste det sig, at de mod forventning kun holdt ca. 2 gange så længe som de traditionelle og ikke som lovet 10 gange så længe.

Ventilatorerne i staldafsnittene vaskes og efterses sammen med det øvrige staldinventar efter hvert hold grise. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget. Som tidligere beskrevet vil ventilationen når der er behov for det blive udskiftet med multistepventilation, som er energibesparende.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (timerstyring af belysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Det årlige vandforbrug er ca. 29.350 m³. Fremadrettet forventes vandforbruget ikke, at stige væsentligt idet der ikke foretages ændringer i driften.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med varmt vand. Opvarmning af vand sker via Lynggård Biogasanlæg, hvilket er energibesparende. Ved anvendelse af varmt vand kan afvaskning ske hurtigere, hvorved der spares en stor mængde vand. Både iblødsætning, vask med højtryksrensere og afkortning af vaskeperiode er vandbesparende.

Vandforbruget følges løbende (ca. en gang om måneden). Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) anvendes der således BAT.

Der anvendes biogas til opvarmning af bygninger samt varmt vand hvilket er en positiv ting i forhold til energiforbruget og udledningen af CO₂.

8.6 Foder

Der er på godkendelsestidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til foderets indhold af fosfor eller råprotein. Fodringsoptimering er af ansøger ikke valgt som et tiltag i forhold til at overholde emissionsgrænseværdierne i Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår.

Der bliver som tidligere beskrevet anvendt hjemmeblandet vådfoder og tørfoder indeholdende et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF).

Desuden bliver der anvendt fasefodring, idet der bliver anvendt én foderblanding til drægtige søer og én foderblanding til diegivende søer, hvilket jf. referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) vurderes at være BAT.

8.7 Samlet BAT vurdering (på bedriftsniveau)

For at overholde BAT niveauet har ansøger valgt at anvende Actice NS. Active NS er endnu ikke godkendt som miljøteknologi, da afprøvningerne stadig er i gang. De foreløbige resultater er positive. Det vurderes derfor at være et fornuftigt valg. Der er stillet vilkår om, at effekten skal dokumenteres senest om 2 år, for fortsat at kunne anvende produktet som den reducerende ammoniakeffekt.

Samlet set vurderes det at ejendommen lever op til BAT inden for proportionalitet princippet rammer. Vordingborg Kommune vurderer at det ikke skal stilles yderligere krav, i det ejendommen

allerede på nuværende tidspunkt lever op til gældende regler eller fremadrettet, via de stillede vilkår, vil gøre det.

9. Egenkontrol

Der foretages dagligt tilsyn på ejendommen. Reparationer mv. foretages så hurtigt som muligt for at sikre en effektiv drift på ejendommen. Der sørges for løbende at holde staldsystemer mv. i produktionen rene og pæne og god vedligeholdelsesmæssig tilstand for at opretholde god hygiejne på ejendommen.

Vurdering

Der er stillet krav til egenkontrol i de enkelte afsnit i godkendelsen. Det vurderes, at husdyrbruget overholder kravet til egenkontrol, når disse vilkår overholdes.

Bilag 1. Oversigtskort

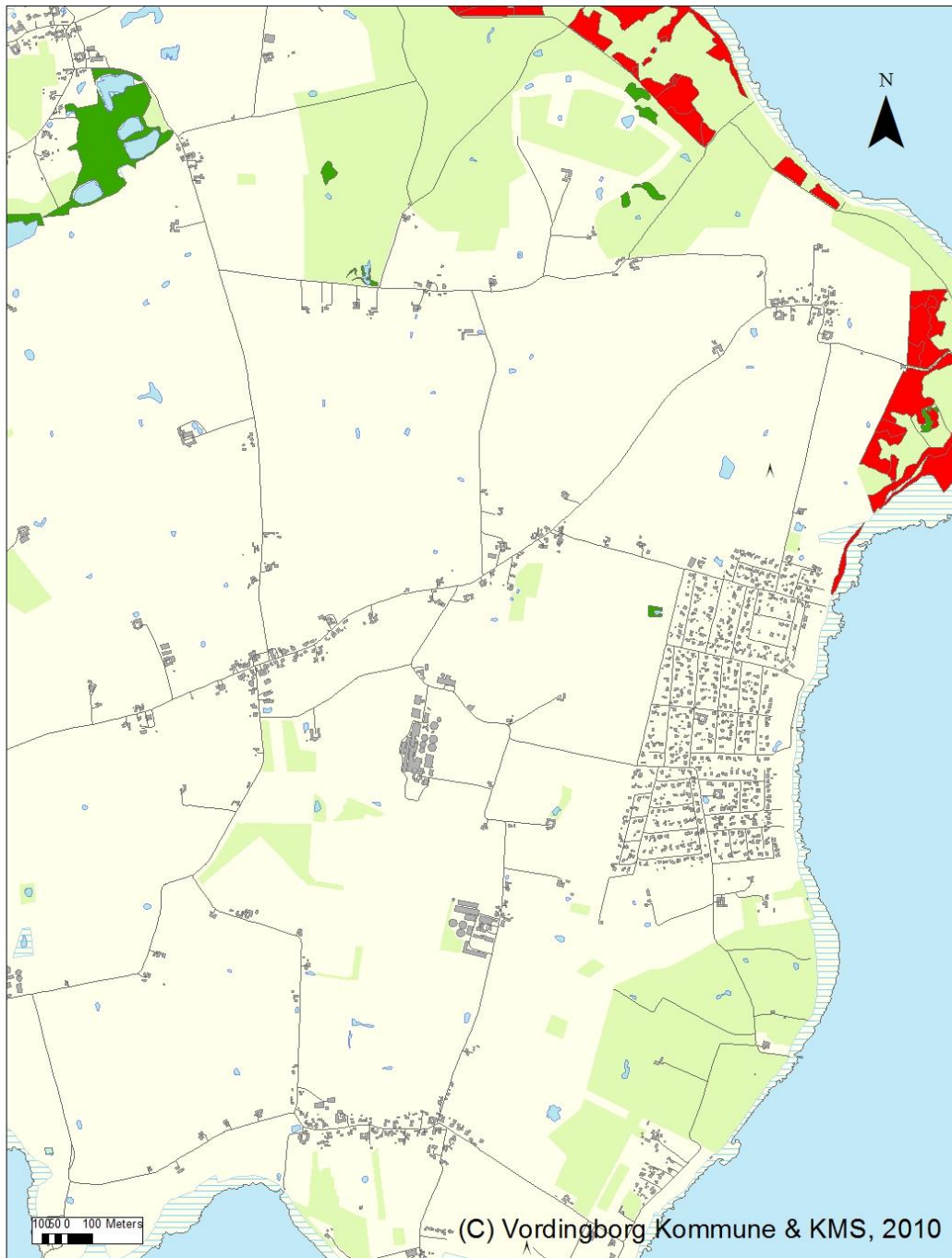
	Bygningsoversigt
A	Stuehus
B	Kontor & personalefaciliteter
C	Løbestald
D	Lade & garage
E	Løbestald
F	Lade & garage
G	Løbestald
H	Farestald
I	Farestald
J	Farestald
K	Farestald
L	Farestald
M	Klima container
N	Foderlade
O	Farestald
P1 - P4	Fodersiloer
Q & Q1	Drægtighedsstald
Q2	Løbestald
R	Drægtighedsstald
S	Klimastald
T	Lade
U	Biogasanlæg
V	3 stk. olietanke à 5.800 l
X1 - X4	Maskinhuse
Y1 - Y2	Vaskepladser
Z	Varmecentral
Æ	Klima container

Bilag 2. Oversigtskort med støjkilder mv.

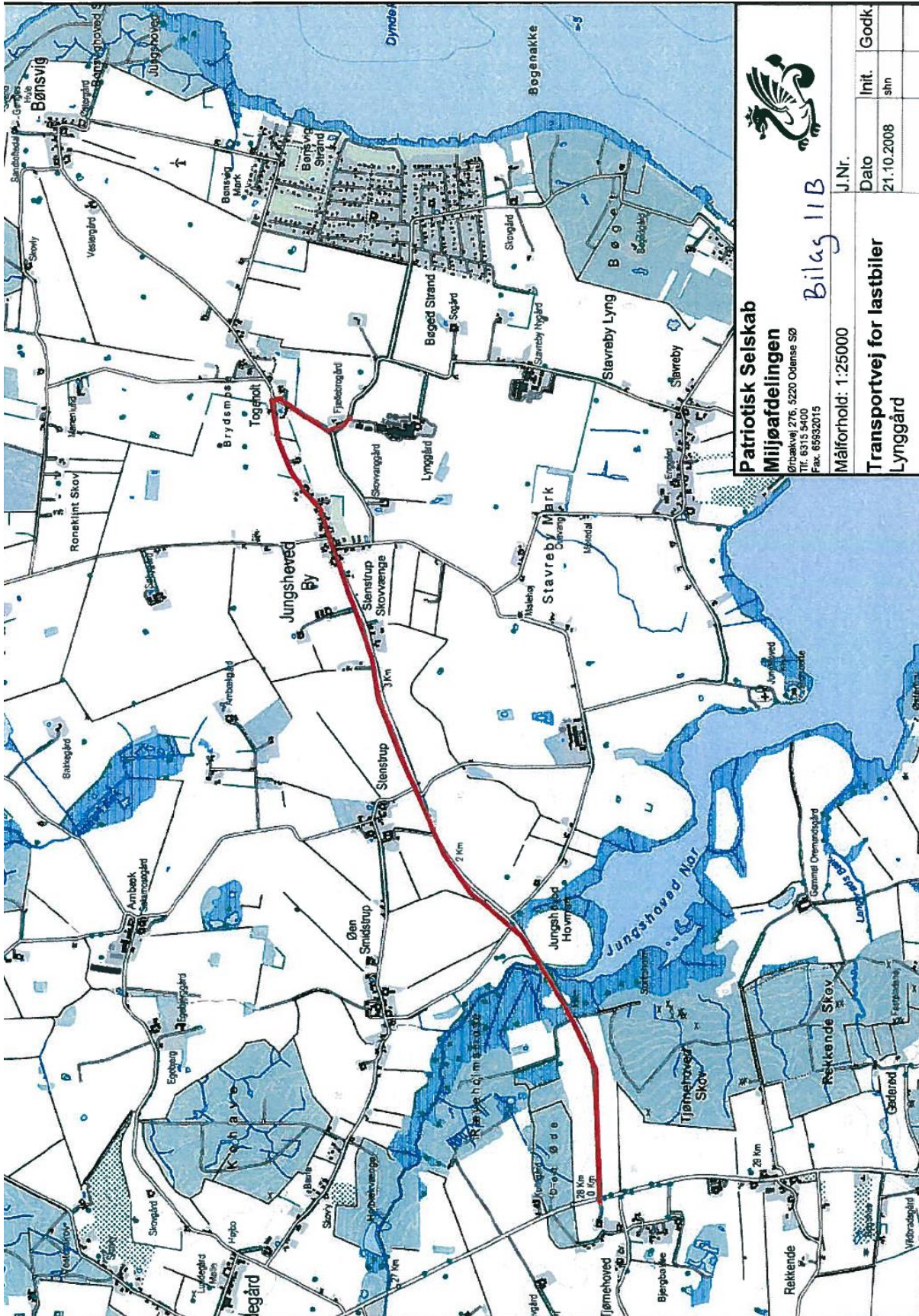
- Opbevaring døde dyr
- Støjkilder
- Vandboring
- Fortanke

Bilag 3. Kort over kategori 1 og 3 natur.

Rød markering er kategori 1 natur
Grøn markering er Kategori 3 natur

Bilag 4. Transportrute

**Patriotisk Selskab
Miljøafdelingen**

Østbavvej 276, 5220 Odense SØ
Tlf. 6315 5400
Fax. 65832015

Bilag 11B

Målforhold: 1:25000	J.Nr.	Init.	Godk.
Transportvej for lastbiler Lynggård	Dato 21.10.2008	shn	